

คูสิดา โปธิ์ทองคอง 2552: นโยบายการพัฒนาของรัฐบาลไทยที่มีต่อสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.2481-2529 ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ประวัติศาสตร์) สาขาวิชาประวัติศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์ ประชานกรรมการที่ปรึกษา: ศาสตราจารย์ภูวดล ทรงประเสริฐ, Ph.D. 265 หน้า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษานโยบายของรัฐบาลไทยที่มีต่อสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในช่วง พ.ศ.2481-2529 โดยมุ่งประเด็นไปที่กระบวนการพัฒนาด้านต่างๆ ของรัฐ ในขณะที่เกี่ยวกับการสะท้อนภาพของผลกระทบอันเป็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากนโยบายพัฒนานั้นๆ

วิธีการศึกษาใช้ระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์ โดยอาศัยเอกสารและหลักฐานชั้นต้นร่วมสมัย เอกสารชั้นรอง หนังสือ วิทยานิพนธ์ และนำเสนอในรูปแบบของประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่าสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นภูมิภาคที่รัฐมุ่งบูรณาการ โดยมีจุดมุ่งหมายสูงสุดเพื่อการรักษาอำนาจรัฐไว้ในพื้นที่อันจะนำไปสู่ความมั่นคงของรัฐตลอดมาซึ่ง ในช่วงเวลาของการศึกษานั้น แต่ละรัฐบาลมีแนวทางที่นำไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าวต่างกัน กล่าวคือ ในช่วง พ.ศ.2481-2504 นโยบายมีแนวทางที่เน้นการบูรณาการทางการเมืองและวัฒนธรรม เพื่อต้องการสร้างความเป็นไทยให้กับชาวมุสลิม ผลที่ได้รับจึงกลายเป็นการสร้าง ความขัดแย้งอย่างร้ายลึกระหว่างชาวมุสลิมกับภาครัฐ เมื่อแนวทางดังกล่าวไม่สามารถสร้าง เอกภาพขึ้นในพื้นที่ได้ ดังนั้นในช่วง พ.ศ.2504-2529 รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายโดยเน้นแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แต่พลังขับเคลื่อนจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยังมิได้ถูกนำไปเป็นกลไกสำคัญในการแก้ปัญหาในพื้นที่อย่างจริงจัง เพราะกระบวนการพัฒนาเป็นเพียงเครื่องมือของรัฐเพื่อหวังผลให้เกิดการประสมประสานทางสังคมและวัฒนธรรมโดยทางอ้อมเท่านั้น ดังนั้นนโยบายการพัฒนาจึงไม่อาจนำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมขึ้นมาได้มากนัก กล่าวได้ว่าการกำหนดนโยบายเพื่อเป้าหมายเพียงความมั่นคงเป็นองค์นำ โดยมองข้ามองค์ประกอบหรือปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ จึงยังไม่อาจสร้างเอกภาพขึ้นในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในช่วงเวลาดังกล่าวได้